

بخش 5

ریفت ها - نقاط داغ- الکوژن

وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا
وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى (۱۲۴ طه)

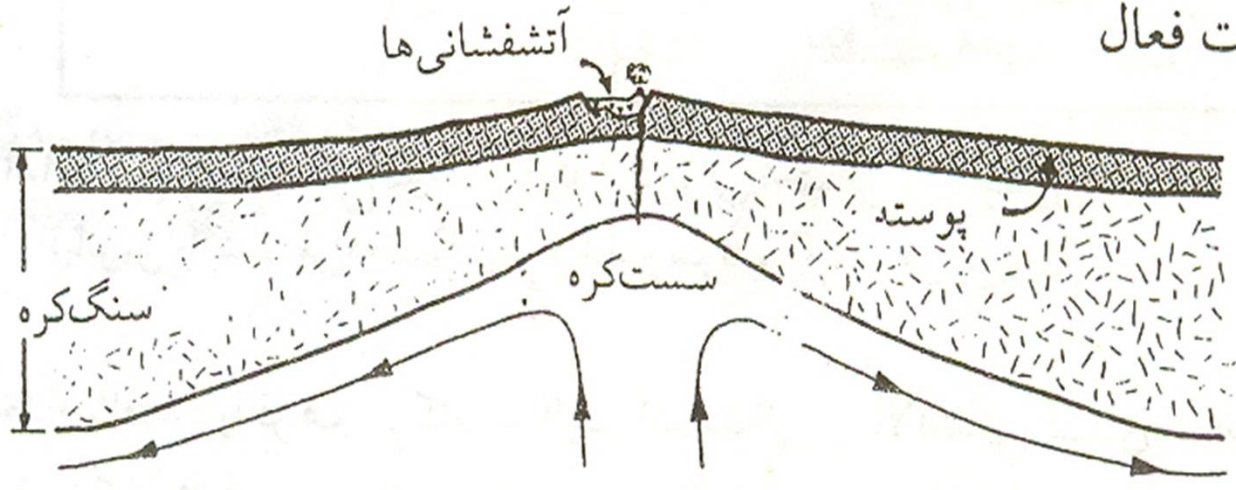
و هر کس از یاد من رویگردان شود زندگی تنگ
(و سختی) خواهد داشت،
و روز قیامت او را نابینا محسوس می کنیم

انواع ریفت ها از نظر منشأ:

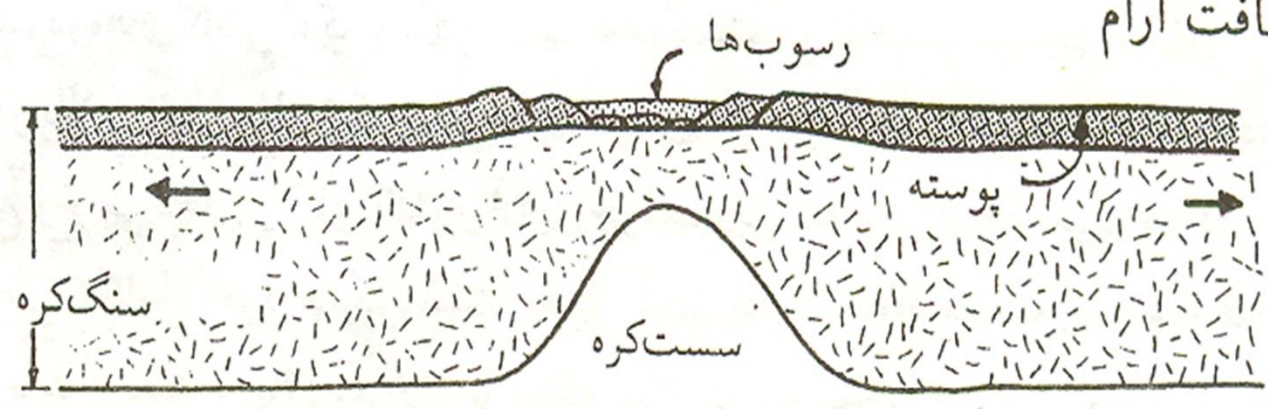
1- ریفت فعال شده گوشته ای

2- ریفت فعال شده لیتوسفری

کافت فعال (فعال سرد توتسبرگ)

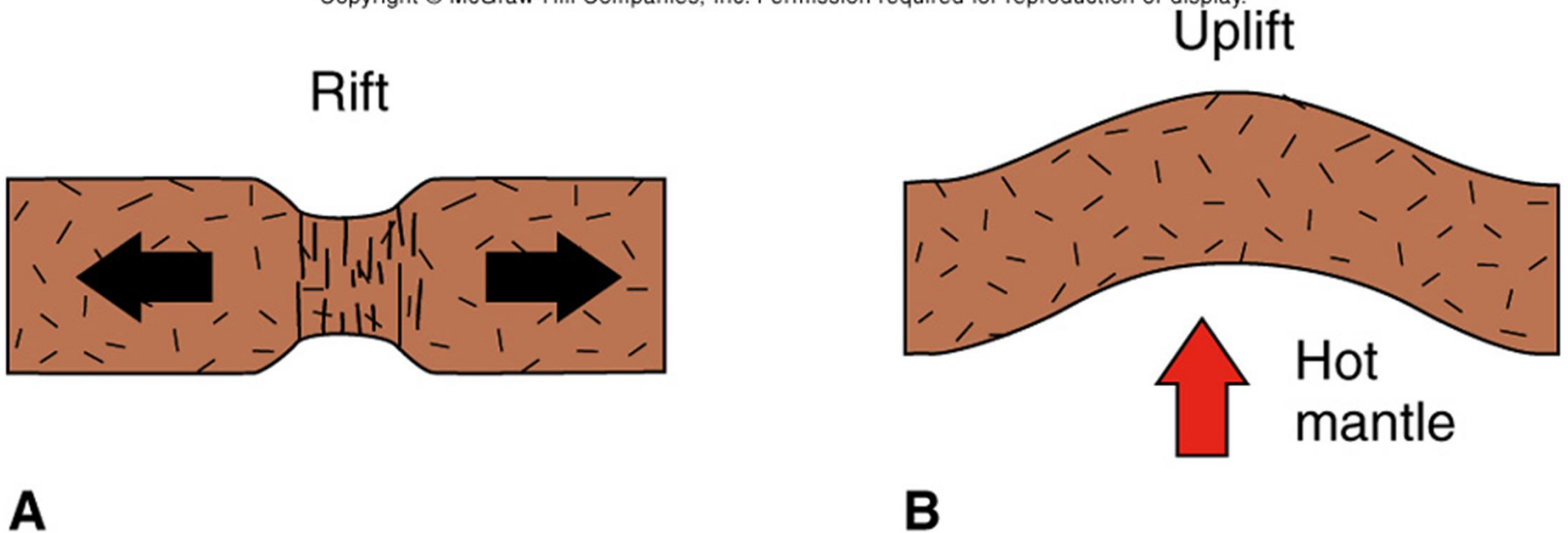
کافت آرام (فعال سرد توتسبرگ)

شکل ۲۰-۴. رده‌بندی کافت‌های آرام و فعال (کاندی ۱۹۸۹).

Models of Early Continental Breakup

Copyright © McGraw-Hill Companies, Inc. Permission required for reproduction or display.

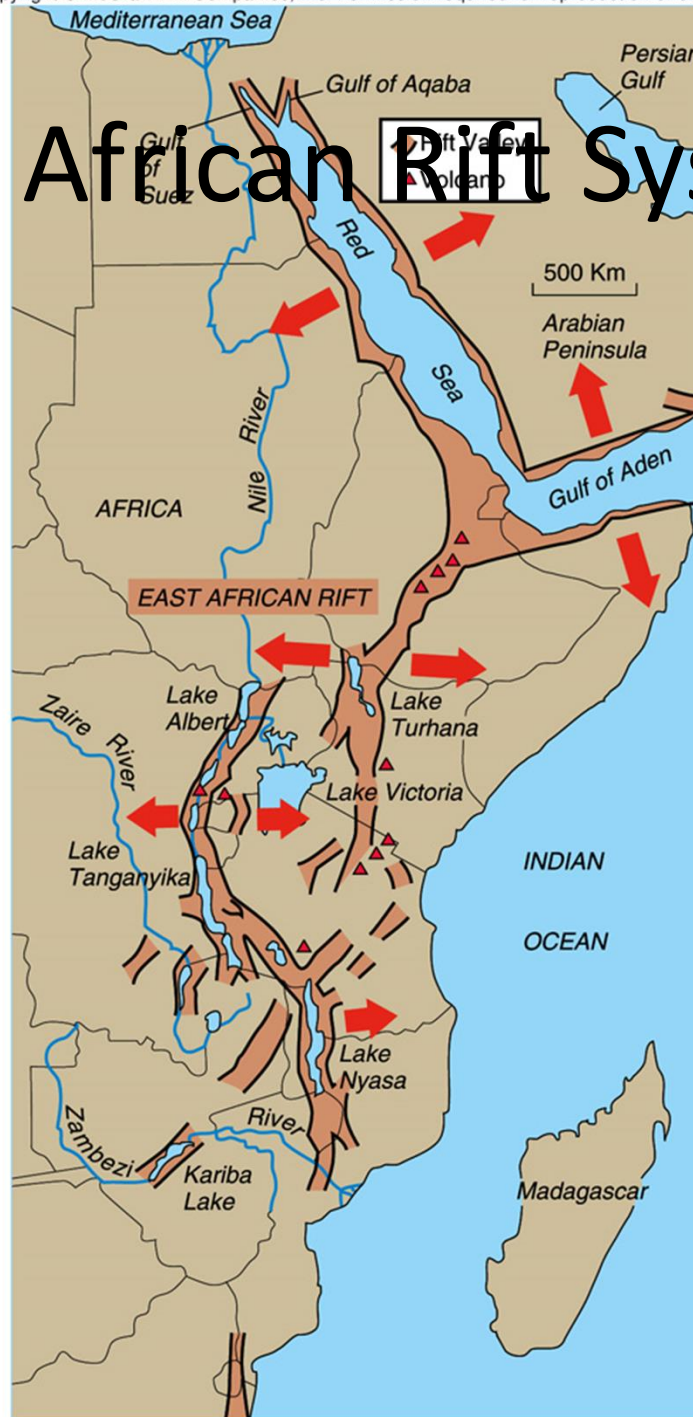
انواع ریفت ها از نظر سیستم:

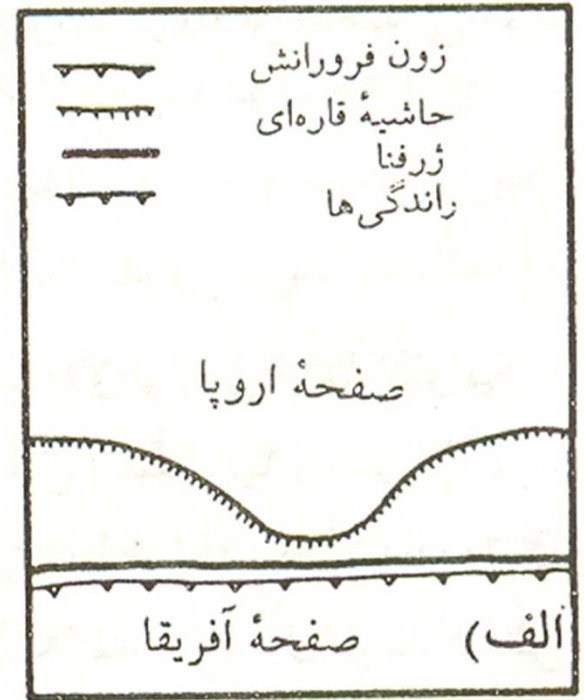
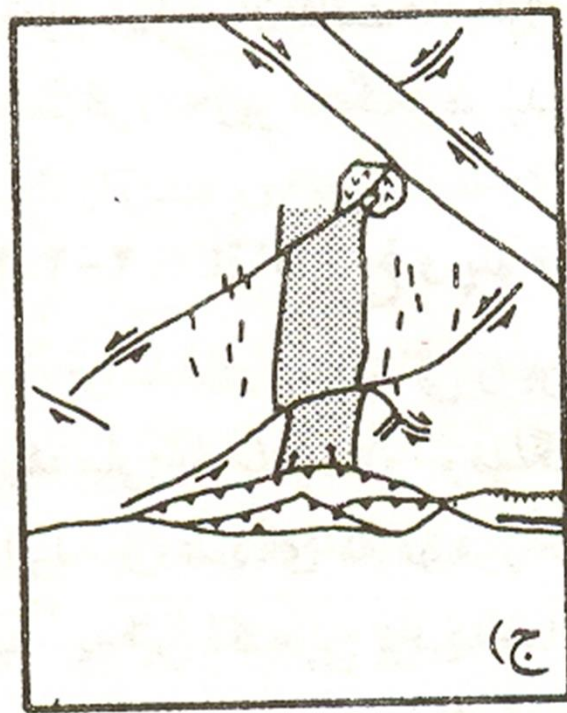
1- سیستم کشیده و باریک

2- سیستم کوتاه و باریک

3- سیستم بسیار وسیع

East African Rift System

شکل ۴-۲۱. توالی آرمانی تشکیل کافت‌های برخوردزاد گرابن راین. (الف) همگرایی آفریقا و اروپا؛ (ب) برخورد پیشرفتگی موجود در حاشیه اروپا، با قاره آفریقا و آغاز تشکیل کافت؛ (ج) بخیه شدن قاره‌ها و گسلش امتدادلغز همراه با دگرشکلی (کاندی، ۱۹۸۹).

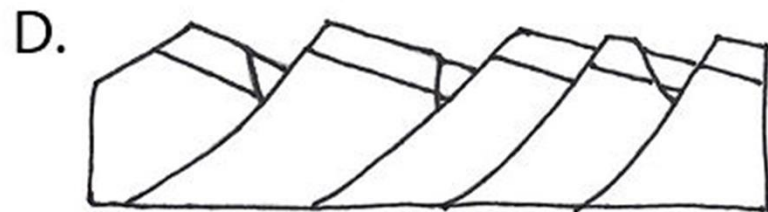
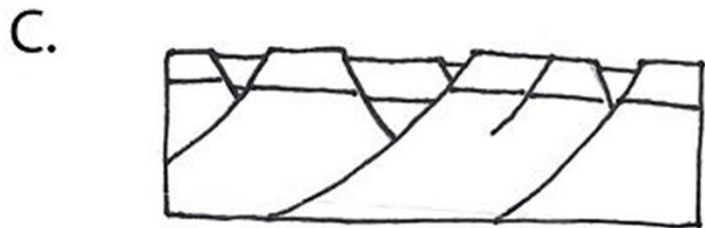
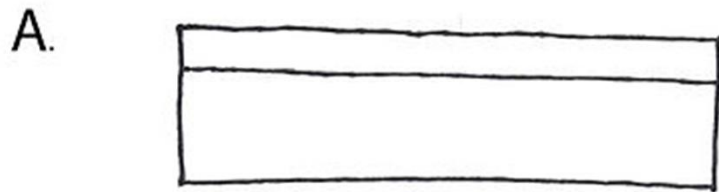
Active rift system in the Basin and Range province

The Basin and Range
Province
Boundaries and Landmarks
Scale = 1:200,000

Formation of Basin and Range topography by crustal extension:

A. No deformation has taken place.

B. Formation of listric normal faults.

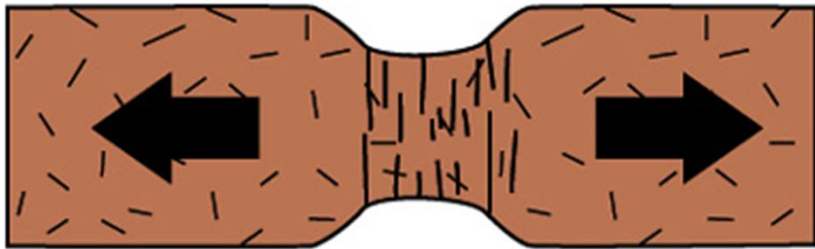
C. Faults connect at depth forming horst and graben geometry.

D. Fault blocks form series of peaks and valleys.

Models of Early Continental Breakup

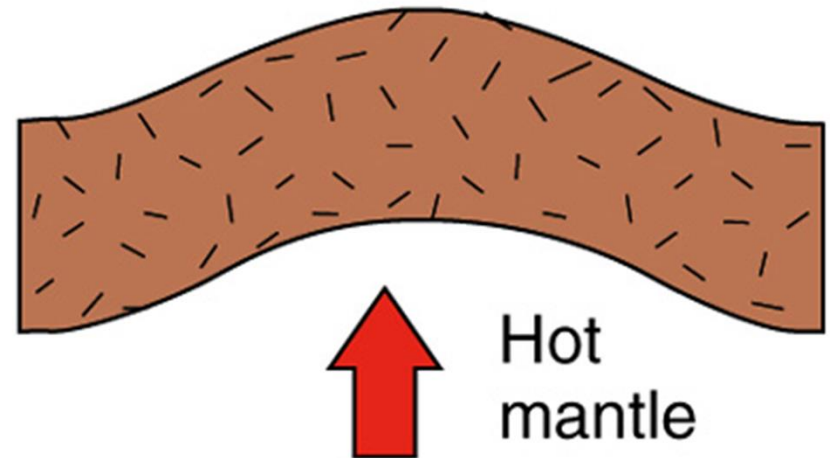
Copyright © McGraw-Hill Companies, Inc. Permission required for reproduction or display.

Rift

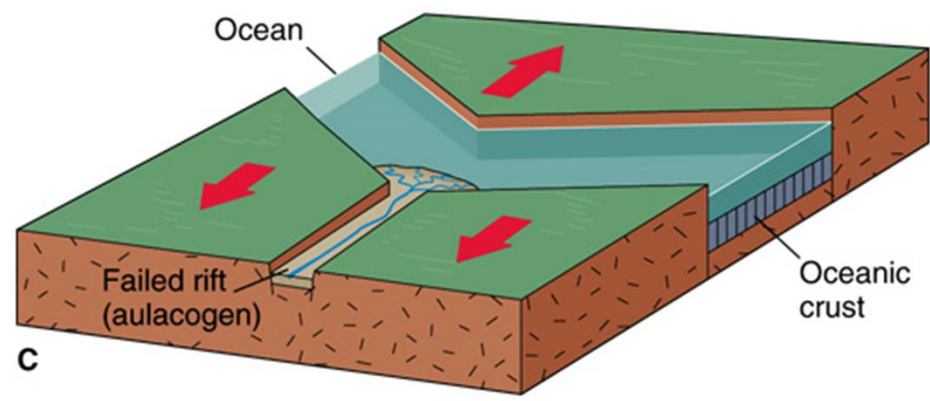
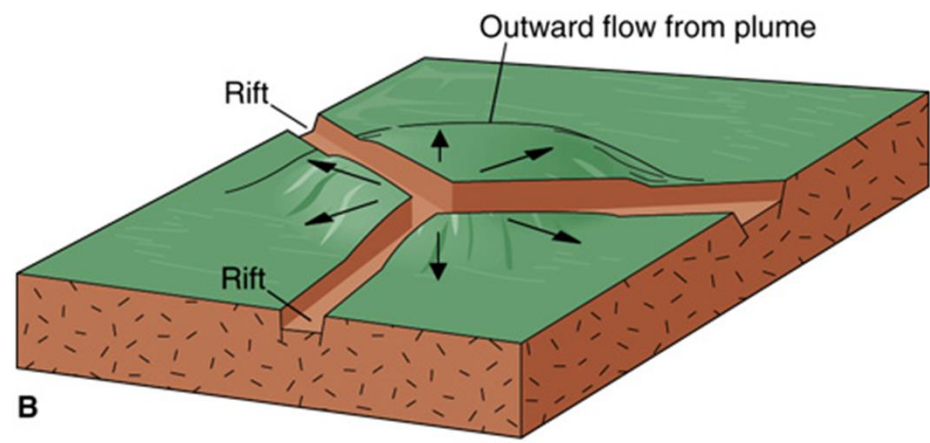
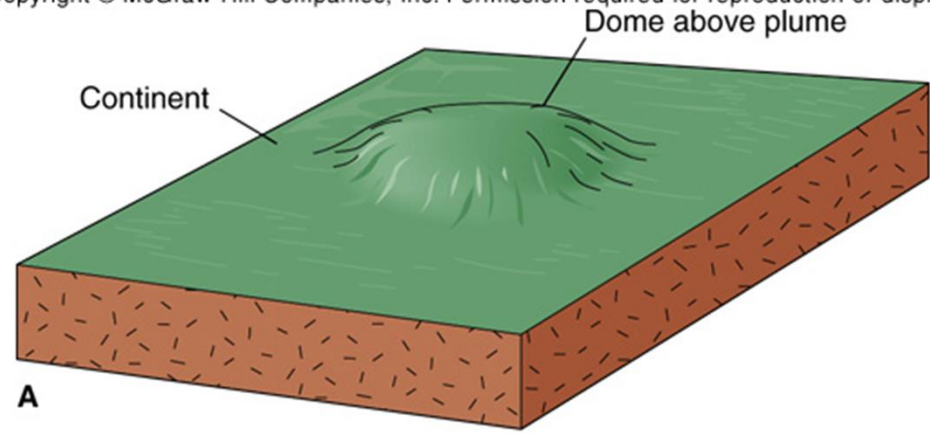
A

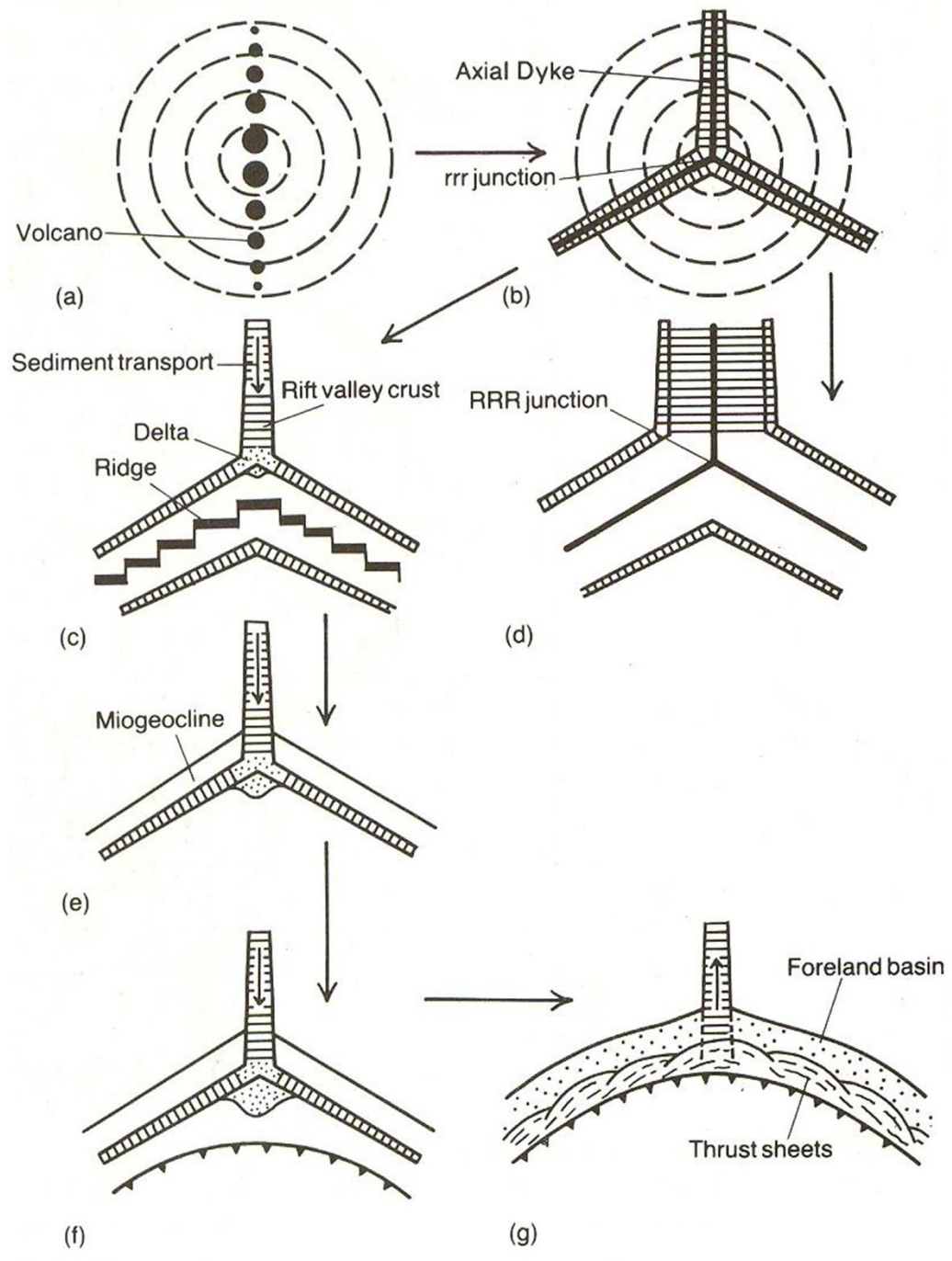
Uplift

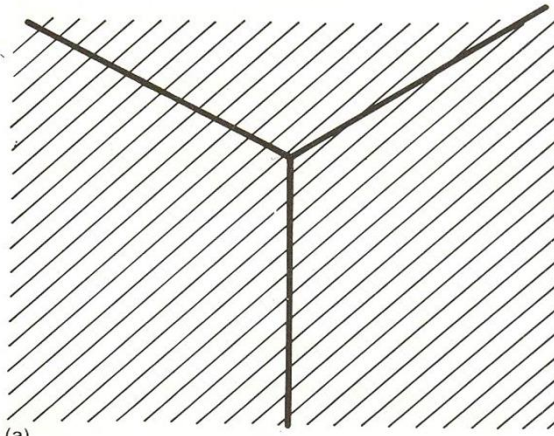

B

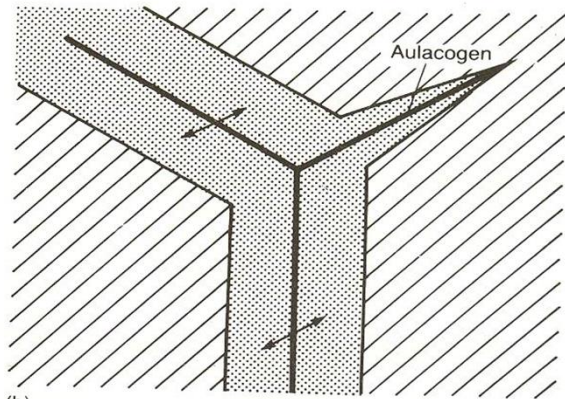
Continental Breakup Caused by a Mantle Plume

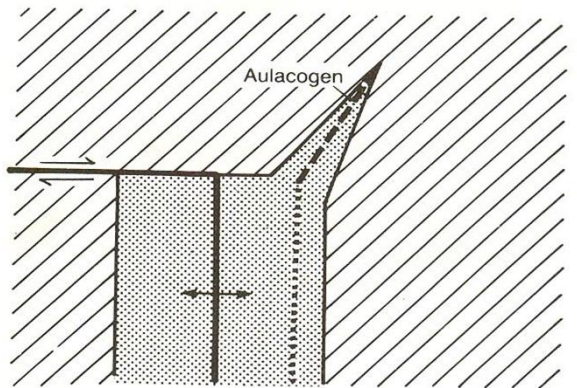

(a)

(b)

(c)

1
 C
 V
 a
 n
 n
 p
 c
 e
 1
 R
 —
 Fi
 (b
 in
 ur

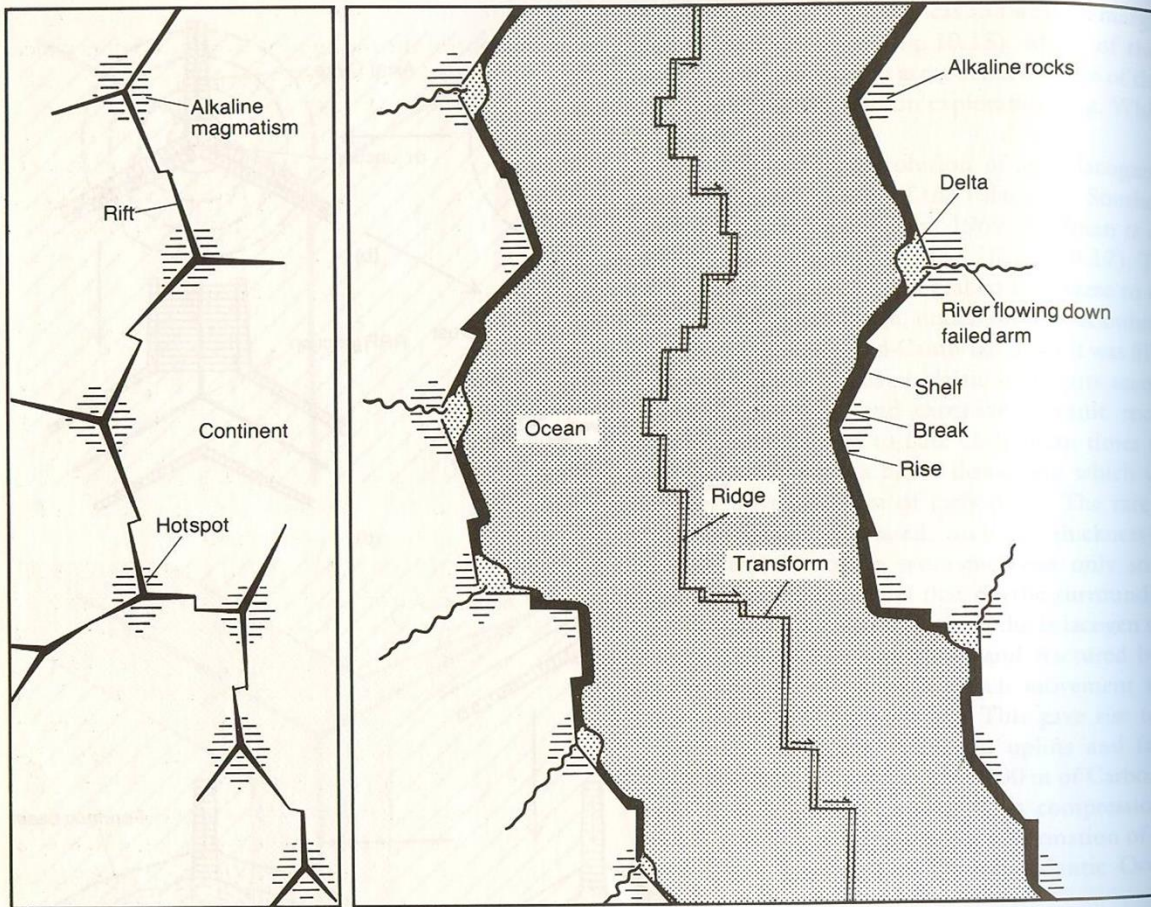

Fig. 10.14 Evolution of a continental rift to continental rifting more commonly interpreted in terms of the passage

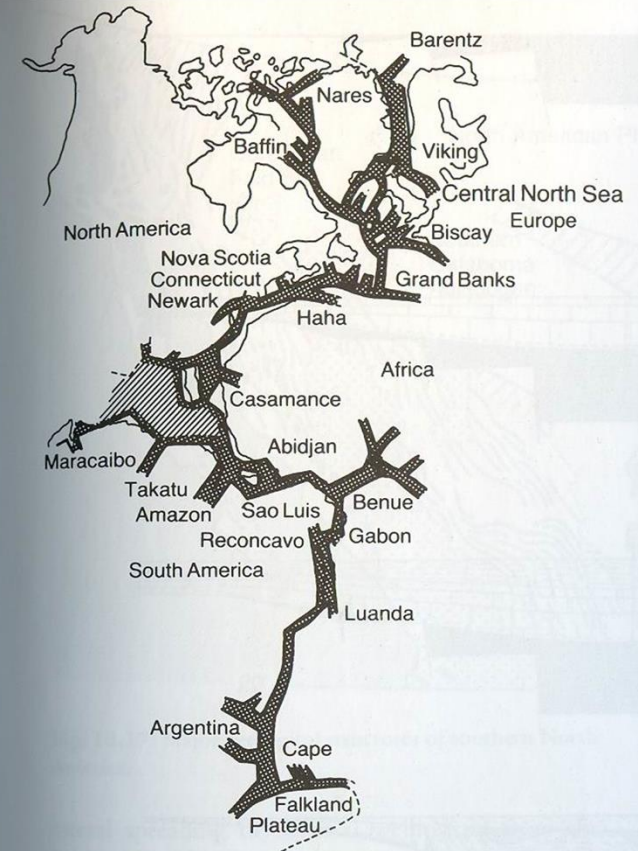
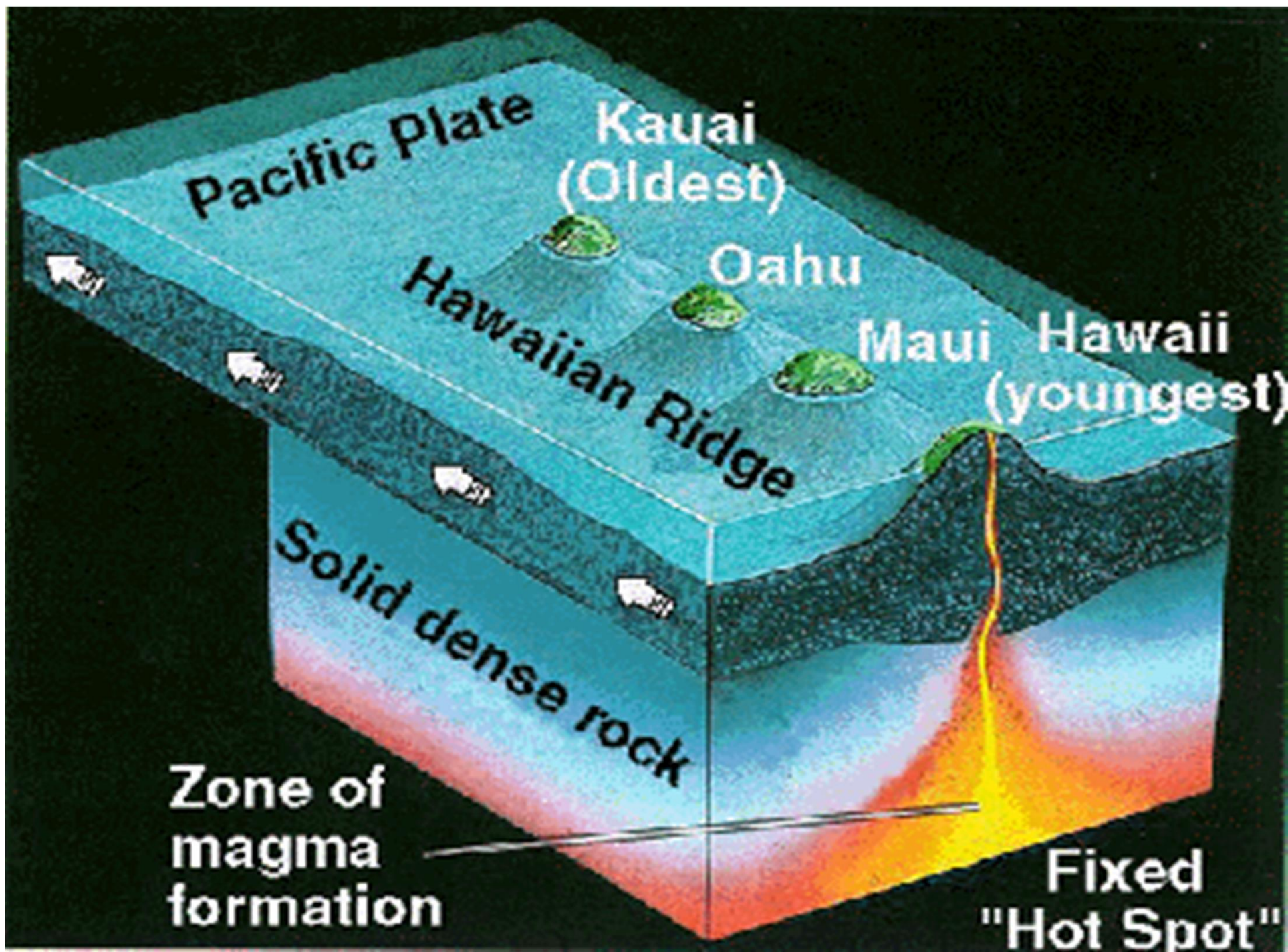

Fig. 10.15 Aulacogens developed around the Atlantic Ocean as a result of the model shown in Fig. 10.14 (redrawn from Burke, 1976).

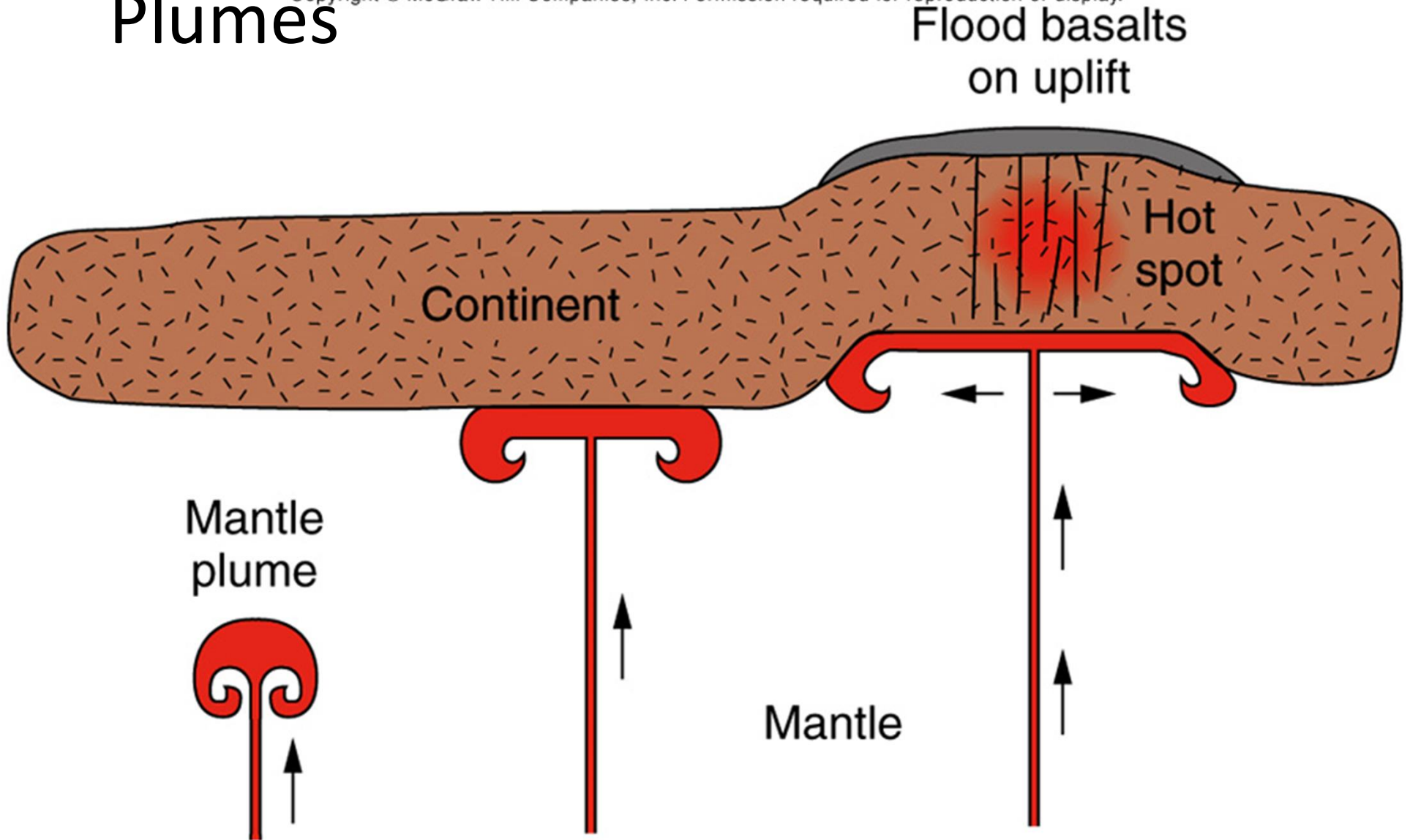
نقاط داغ

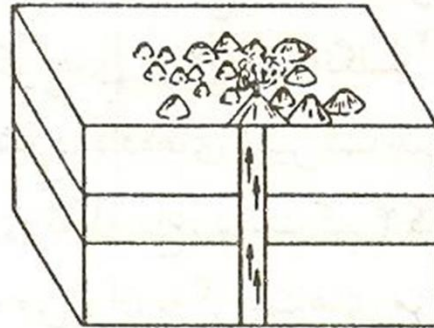
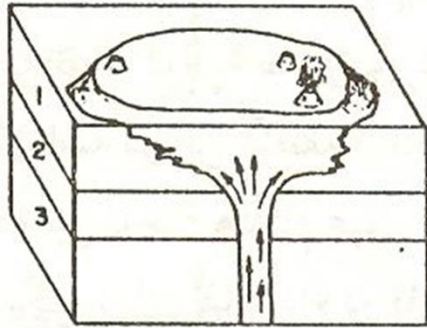
Hot spots

Types of Mantle Plumes

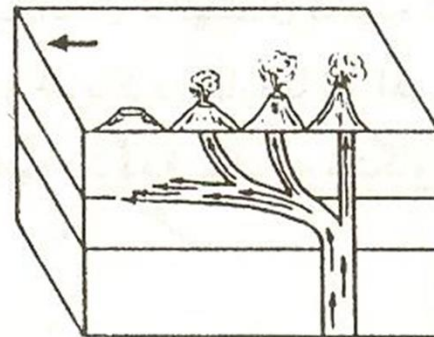
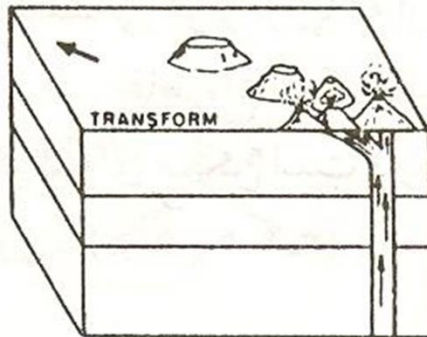
Copyright © McGraw-Hill Companies, Inc. Permission required for reproduction or display.

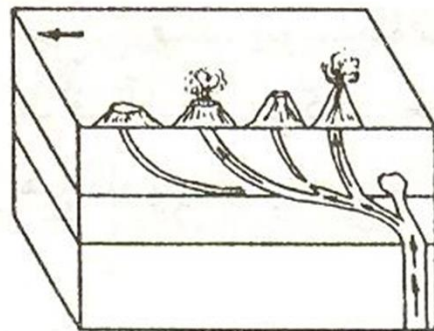
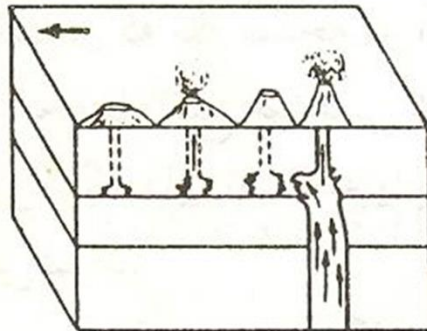
- ۱- سنگ‌کره
- ۲- سست‌کره
- ۳- گوشته عمیق

(ب) حرکت آشفته صفحه / نقطه داغ (الف) بدون حرکت صفحه / نقطه داغ

(ج) برخورد با ترادیس

(د) جریان برگشتی

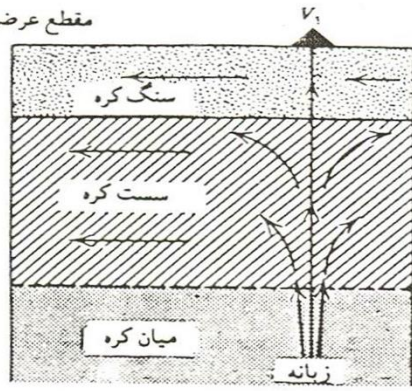

(ه) ذخیره‌سازی ماگما

(و) گذرگاه خمیده

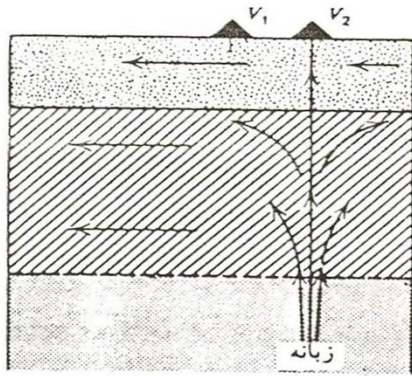
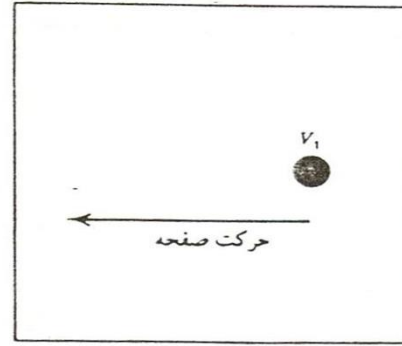
شکل ۴-۲۴. برخی برهم‌کنش‌های احتمالی صفحات سنگ‌کره‌ای و نقاط داغ (کاندی، ۱۹۸۹).

مقطع عرضی

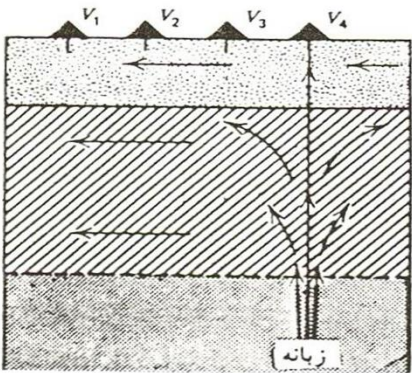
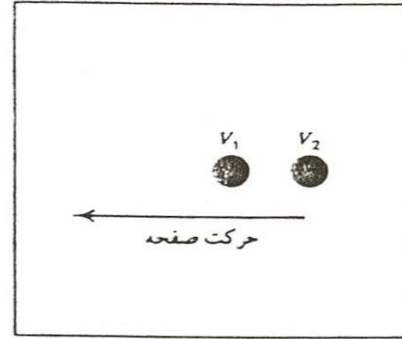

(الف)
زمان، T_1

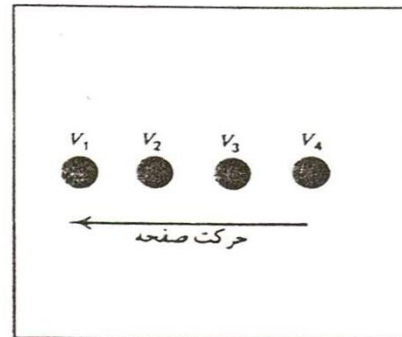
نقشه‌ها

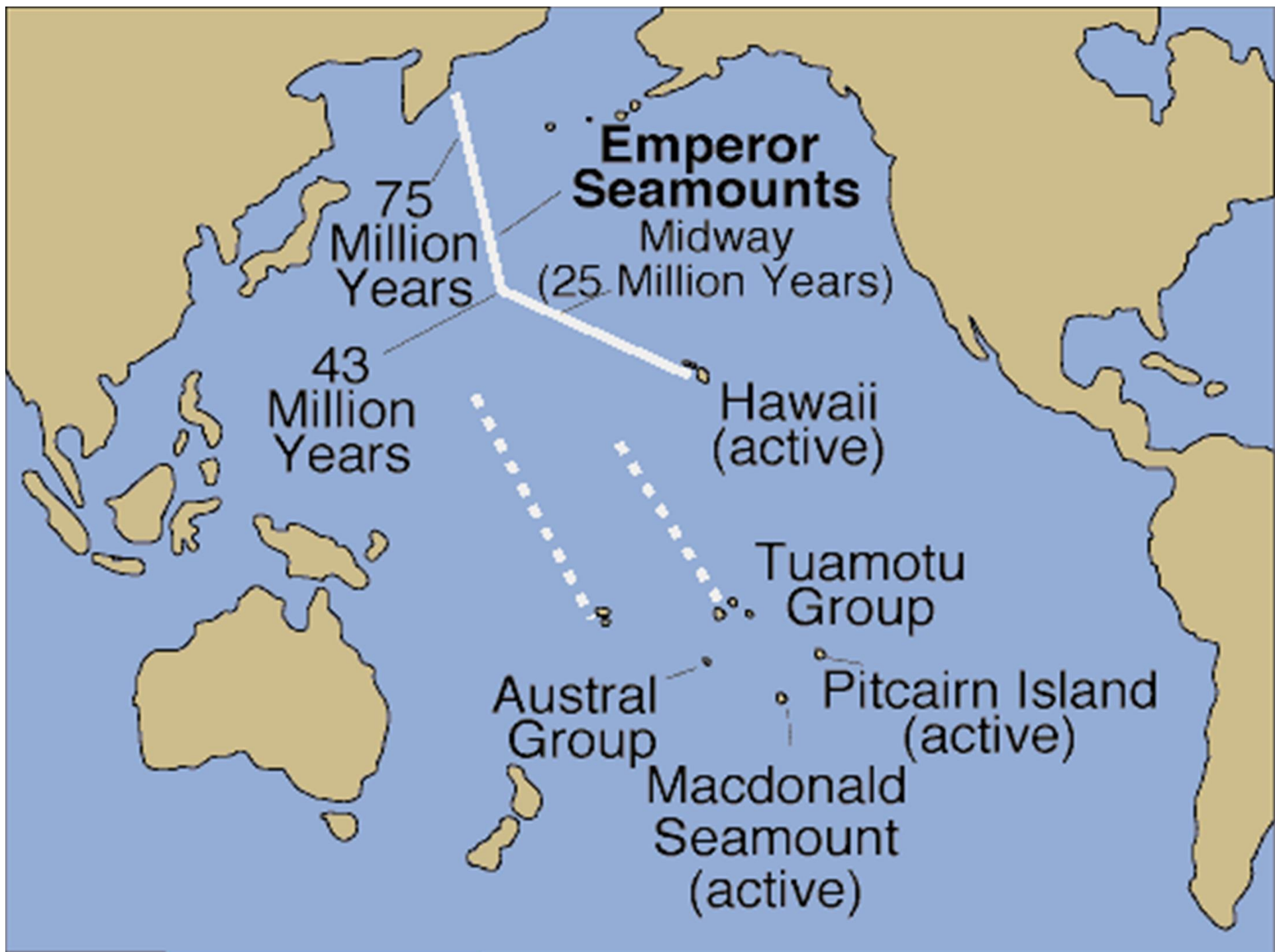
(ب)
زمان، T_2

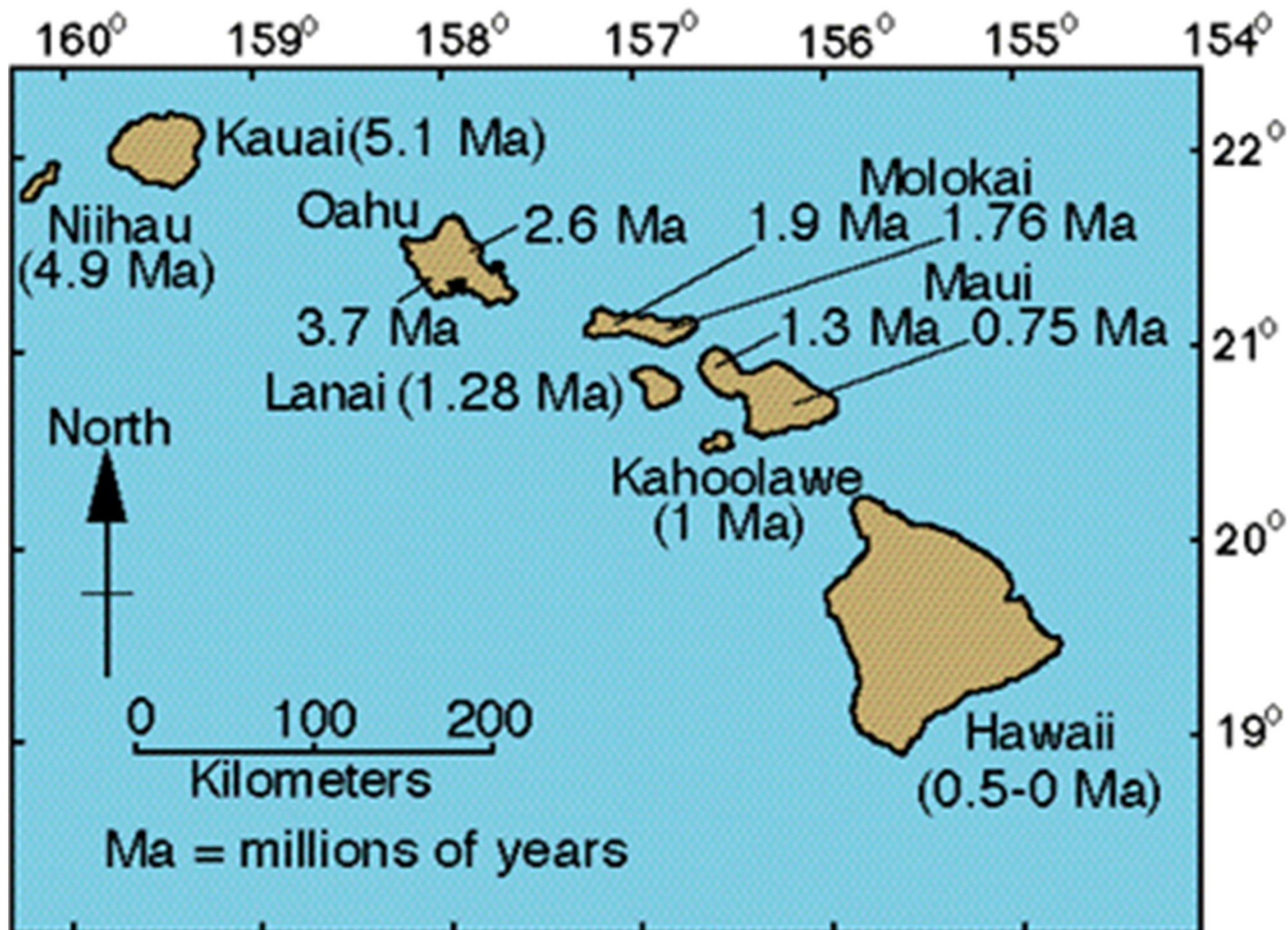

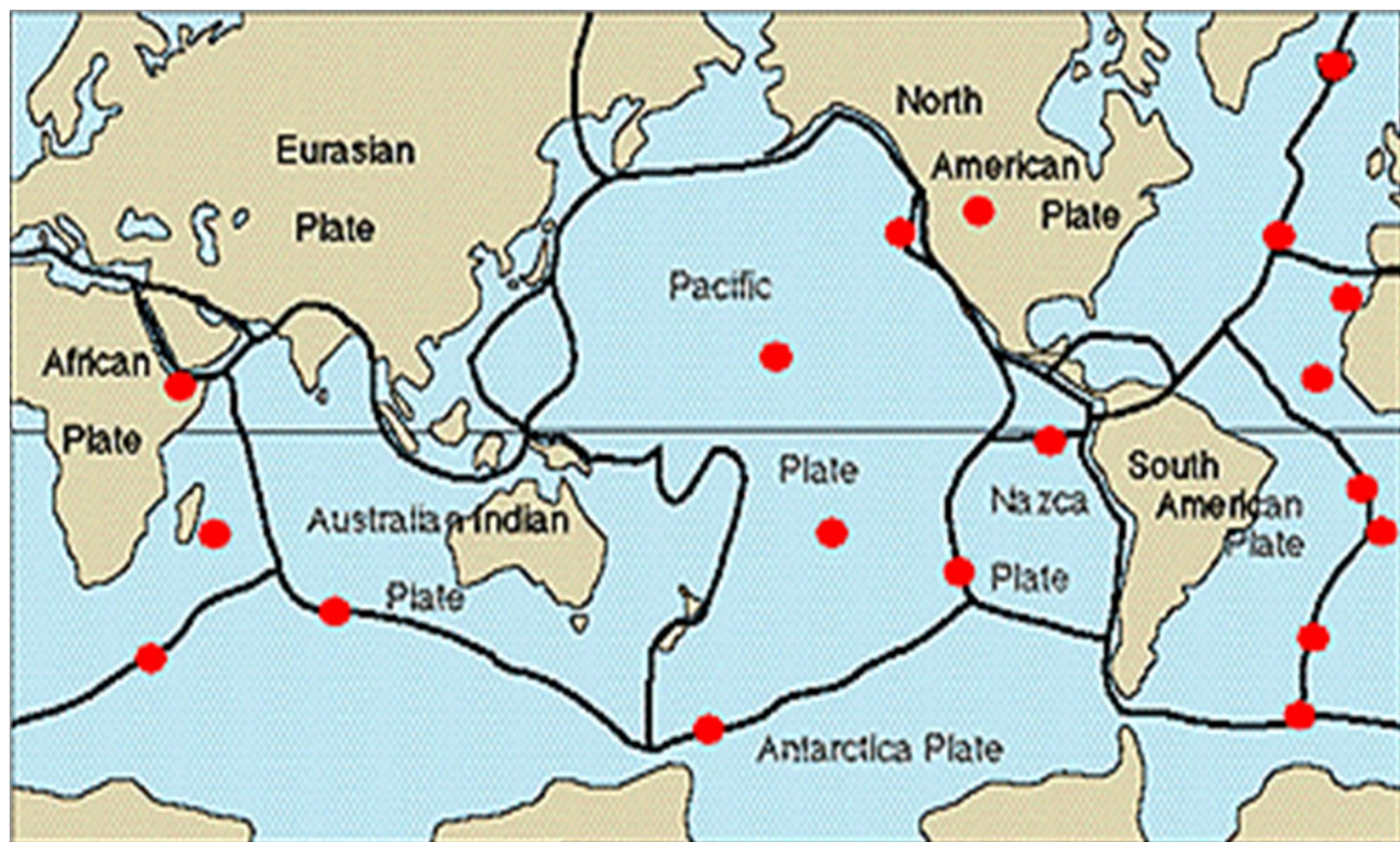
(ج)
زمان، T_4

شکل ۹-۱۶ این شکل نمایش نمودار گونه‌ای است از اینکه چگونه يك نقطه داغ ثابت می‌تواند رشته‌ای از آتشفشانها را ایجاد کند که سنسان از يك سر به سر دیگر افزایش می‌یابد. رشته جزایر آتشفشانی هاوایی مثالی از این پدیده است. آتشفشانهای کهنسال تر V_1 ، V_2 و V_3 در اثر حرکت صفحه سنگ کره از روی منبع گدازه دور شده و به خاموشی گراییده‌اند.

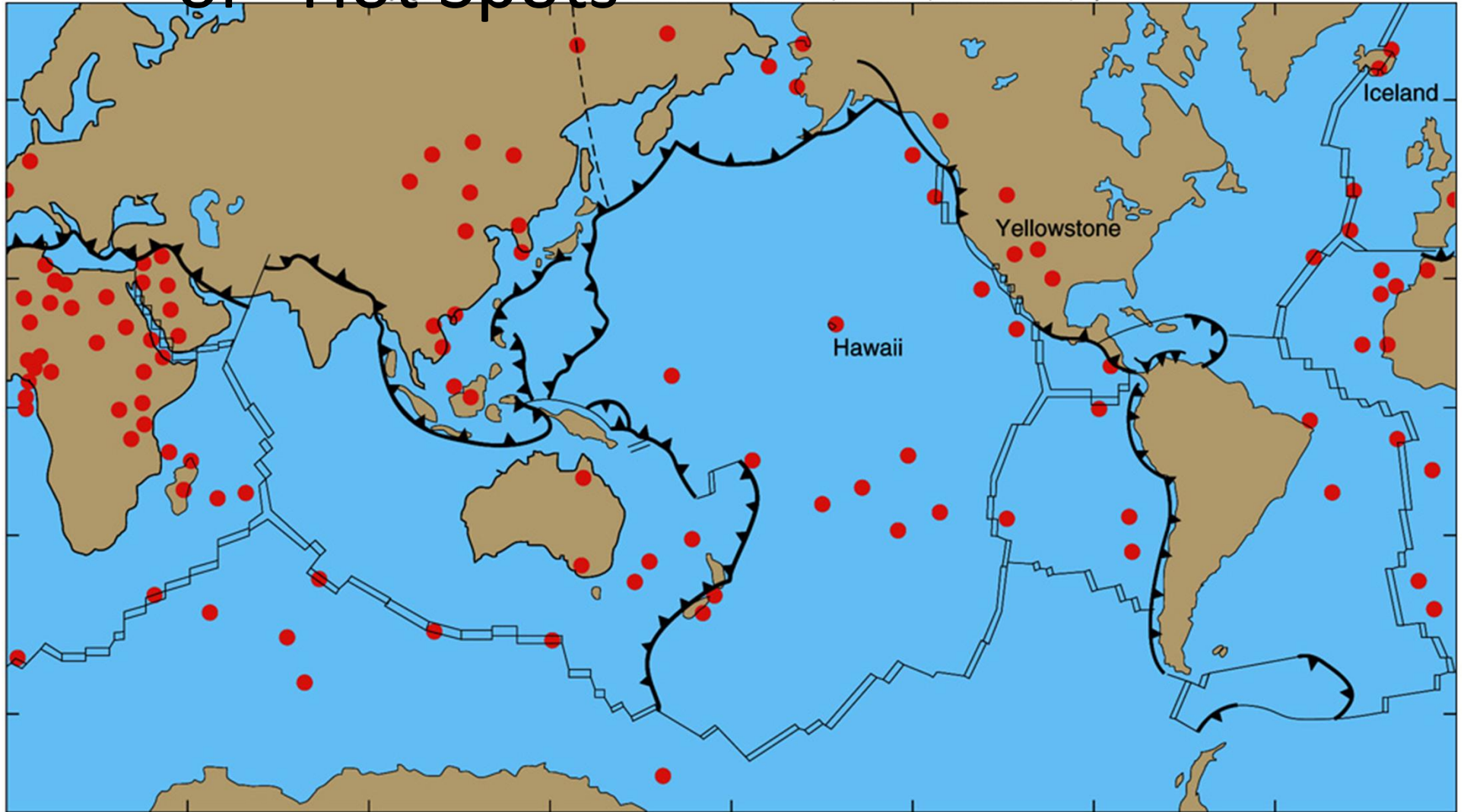

● = HOT SPOT

— = BOUNDARY BETWEEN TECTONIC PLATE

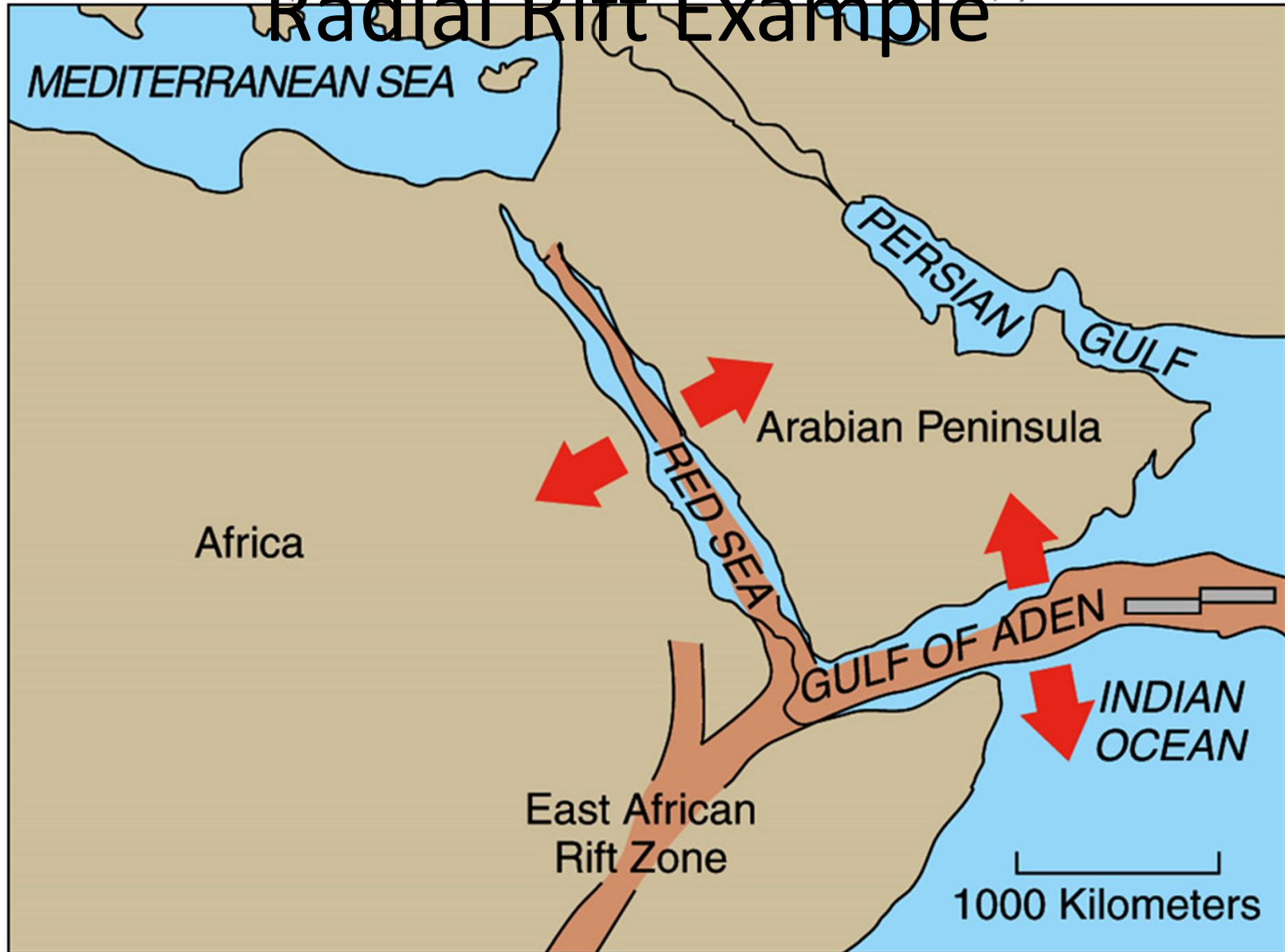
Putative Mantle Plumes or “Hot Spots”

Copyright © The McGraw-Hill Companies, Inc. Permission required for reproduction or display.

Copyright © McGraw-Hill Companies, Inc. Permission required for reproduction or display.

Radial Rift Example

Copyright © McGraw-Hill Companies, Inc. Permission required for reproduction or display.

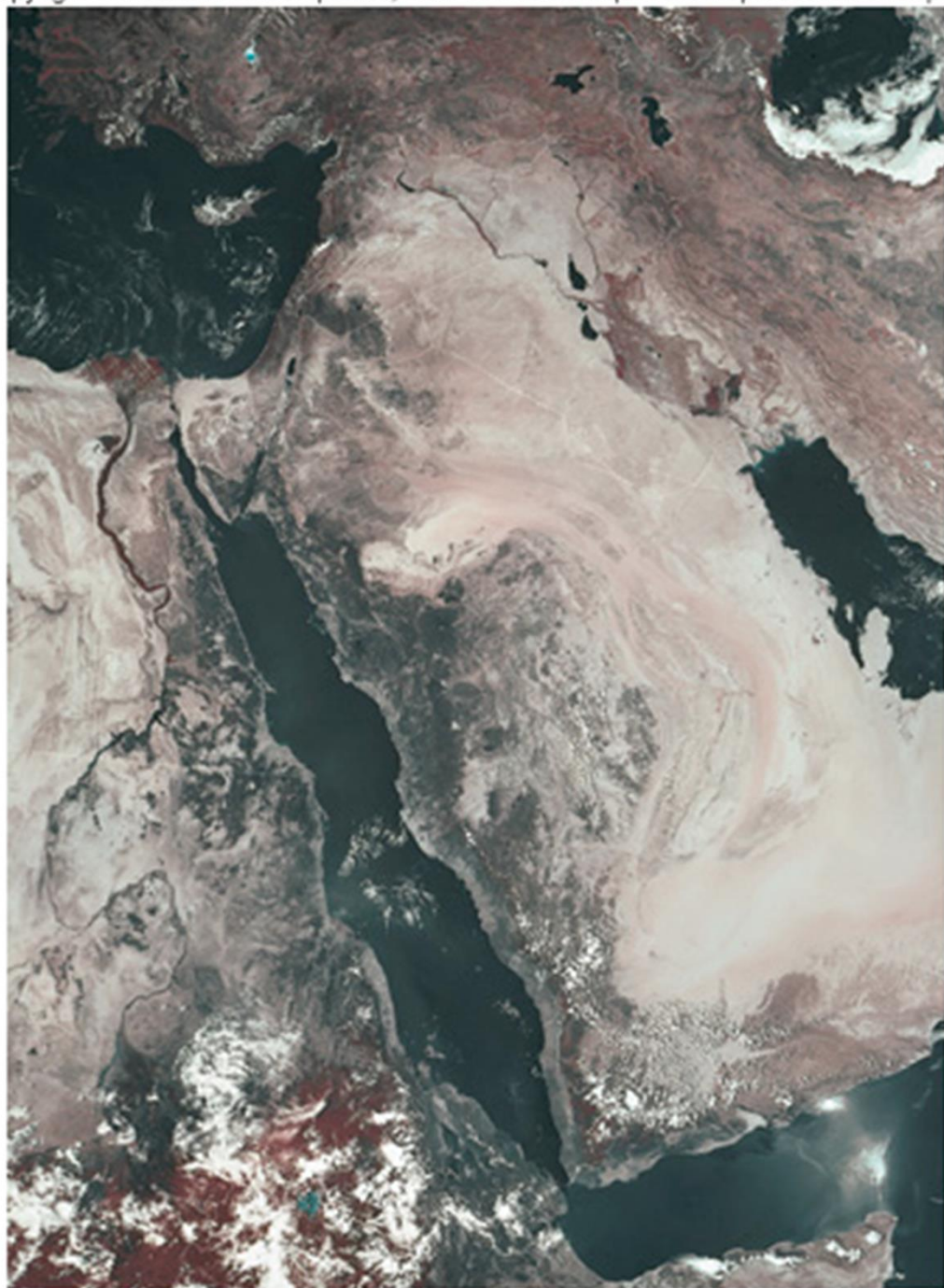
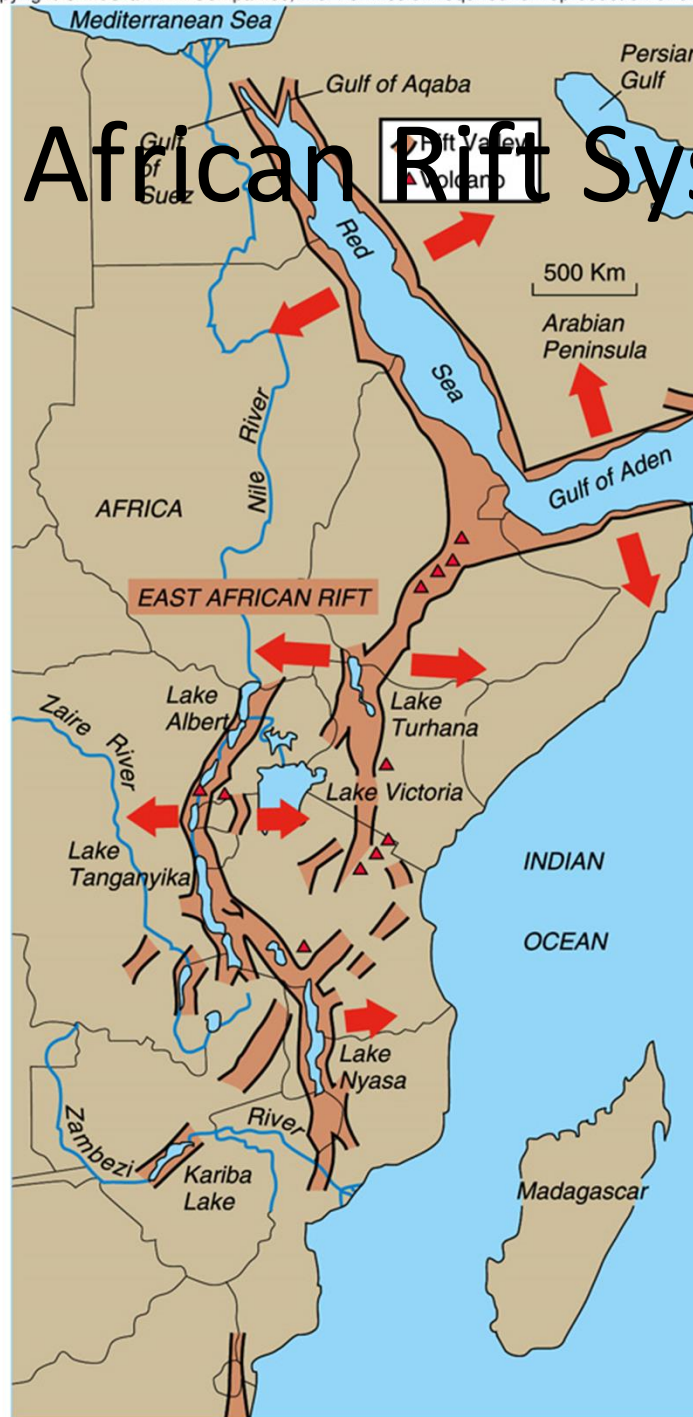

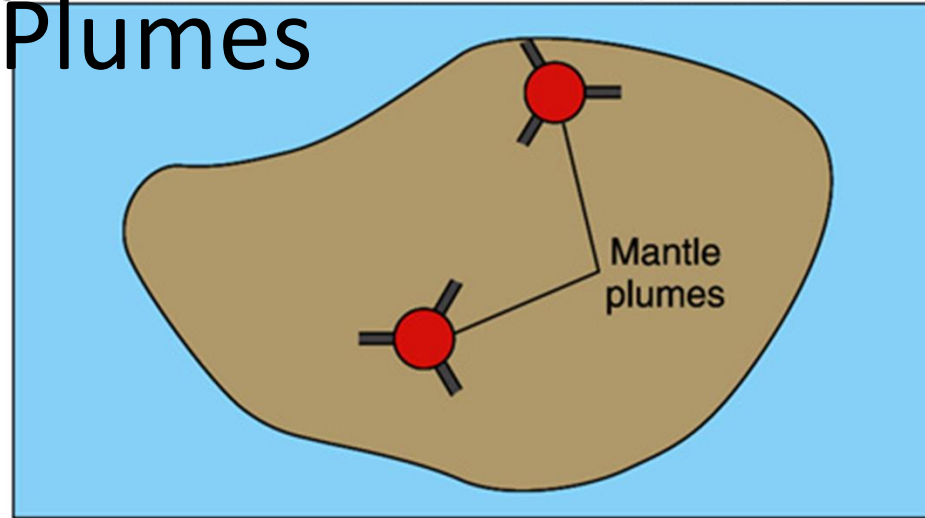
Photo courtesy of EROS Data Center/U.S. Geological Survey

East African Rift System

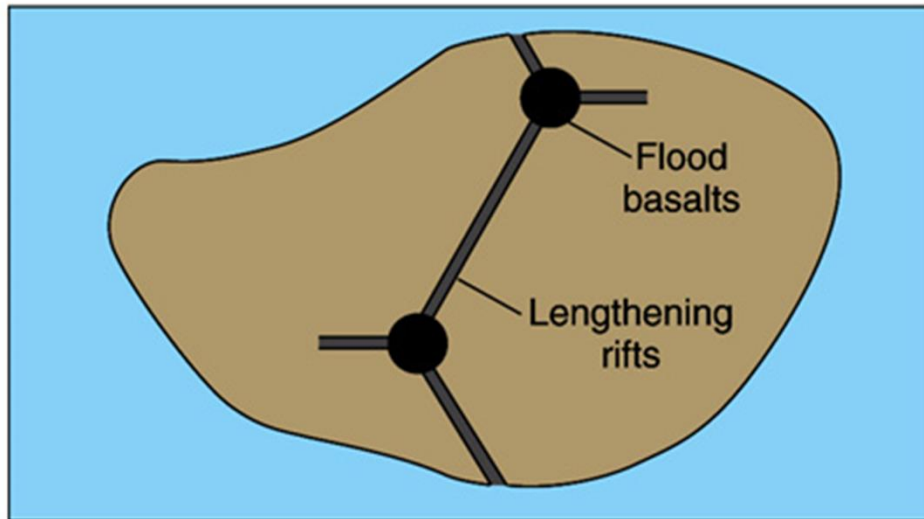

Driven by Multiple Mantle Plumes

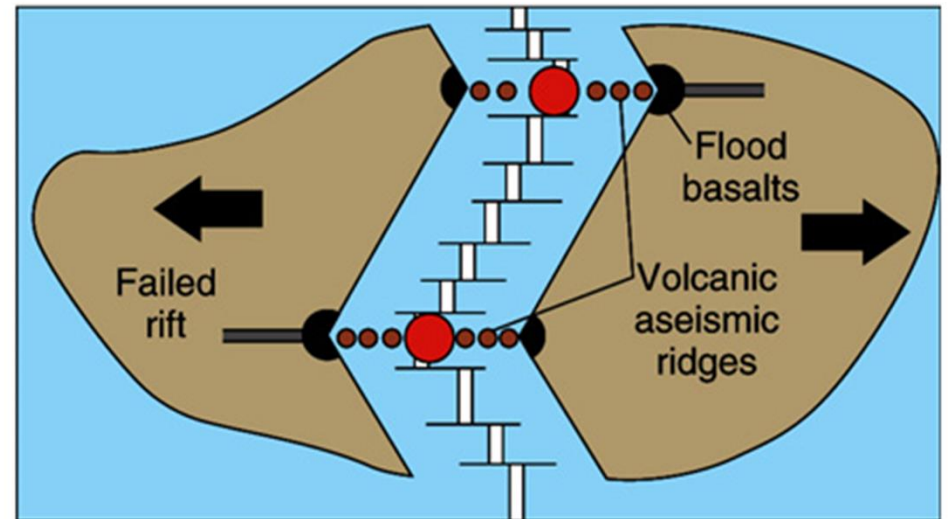
Copyright © McGraw-Hill Companies, Inc. Permission required for reproduction or display.

A

B

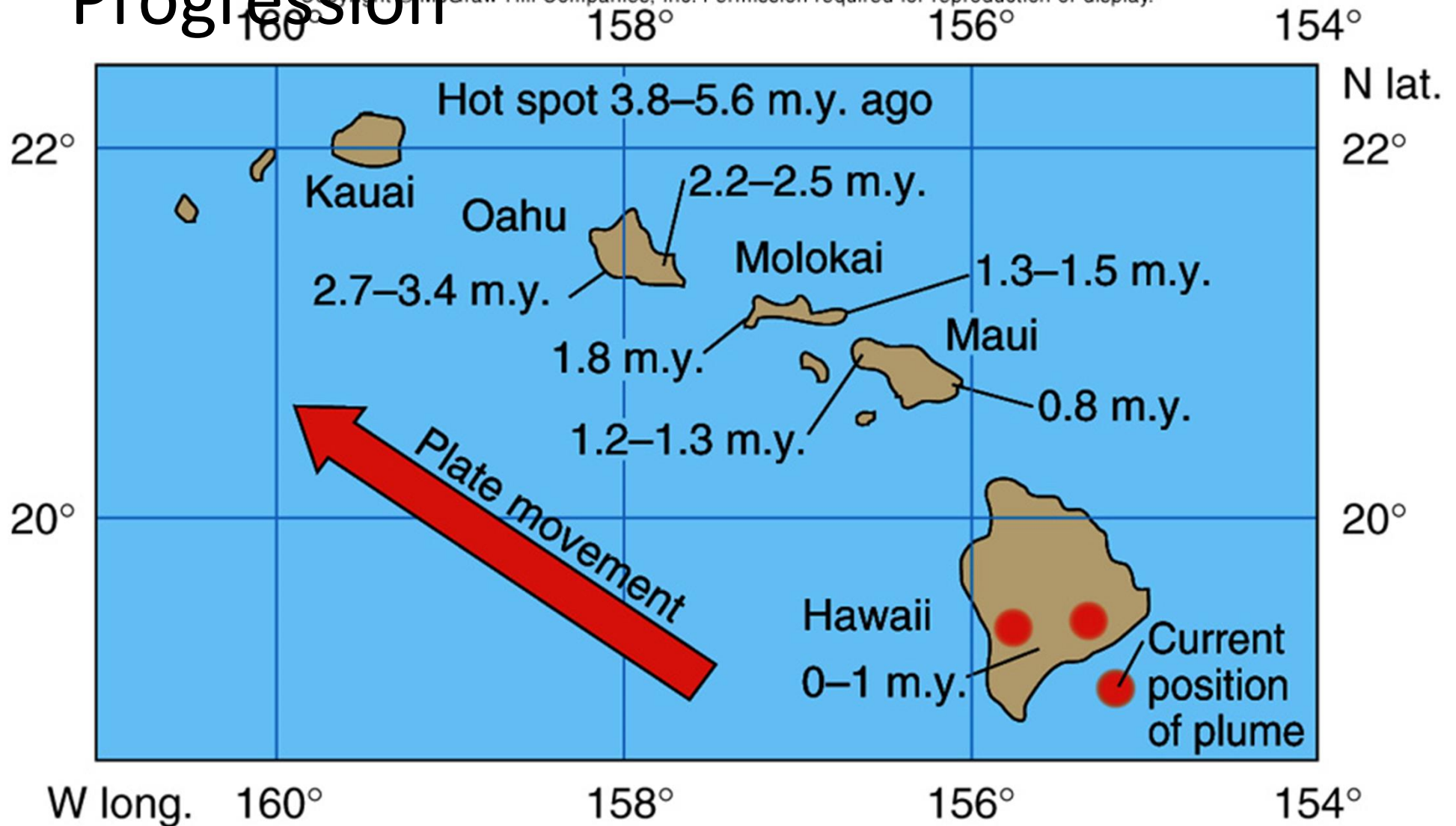

C

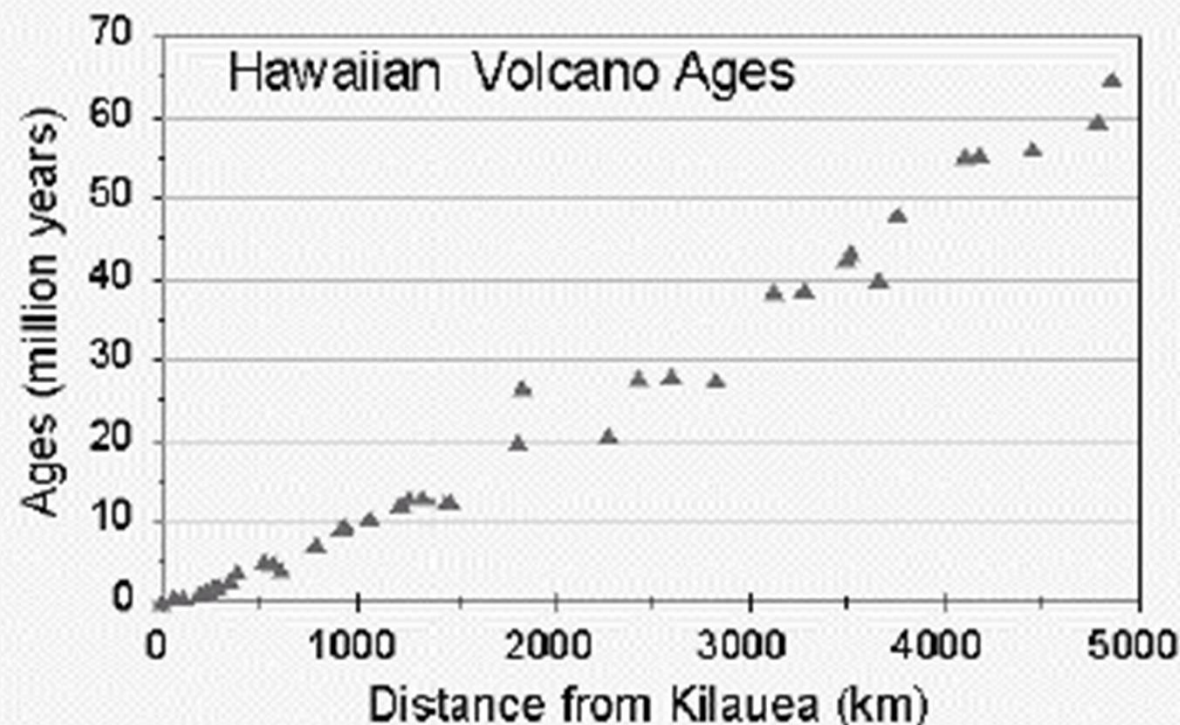
Volcanics Age

Progression

Copyright © McGraw-Hill Companies, Inc. Permission required for reproduction or display.

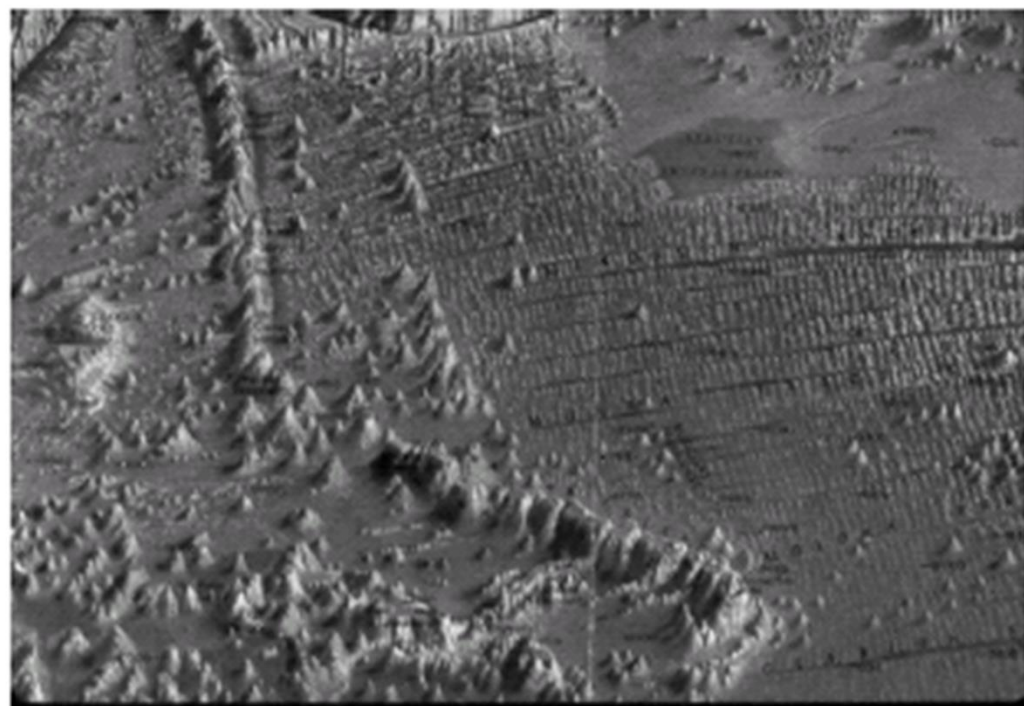
Age Progression of Hawaiian Volcanoes

The age progression of the volcanoes corresponds to a 9-10 cm/year north-west movement of the Pacific plate.

Web Graphic by Ken Rubin and Rachelle Mraicok using data from: Clague and Dalrymple (1987) USGS Pro. Paper 1350 Ch 1; Gerold et al. (1987) Lithos, vol 20; and Clague (1985) page 33-60 in The Origin and Evolution of Pacific Island biotas ...

Hawaii

The Hawaiian Islands, in the middle of the Pacific Ocean, are volcanic islands at the end of a long chain of submerged volcanoes.

These volcanoes get progressively older to the northwest (the direction of movement of the Pacific plate).